

Församlingsinstruktion för Torestorps pastorat

Kyrkofullmäktiges godkännande, datum och paragraf

Antagen vid kyrkofullmäktiges sammanträde 20251208 §26

Kyrkoherdens godkännande, datum

Markus Wallgren, 20251208

Domkapitlets i Göteborgs stift utfärdande, datum och paragraf

Utfärdad vid domkapitlets möte 20260115 §16

Innehåll

1. Församlingspresentation och vision.....	3
2. Omvärldsanalys.....	4
3. Pastoralt program.....	5
4. Prioriterade områden.....	6
4.1. Gudstjänst	6
4.2. Kunskap	6
4.3. Ideellt engagemang.....	6
5. Barnkonsekvensanalys	6
6. Näringsverksamhet	7
7. Regler och formalia.....	7
7.1. Minsta antalet huvudgudstjänster med nattvard.....	7
7.2. Huvudgudstjänster i församlingar som ingår i ett pastorat	7
7.3. Kompetensnivå på kyrkomusikertjänsten.....	7
7.4. Konfirmandundervisning	7
7.5. Prästtjänster.....	7
7.6. Övriga tjänster	7
7.7. Kyrkor i pastoratet	8
7.8. Kyrkornas nyttjande.....	8
7.9. Den språkliga mångfalden	8
7.10. Handlingsplan för dop- och konfirmationsarbete.....	8
7.11. Riktlinjer för begravningsverksamhet	8

1. Församlingspresentation och vision

Det första som fångar solens strålar på morgonen är det gyllene korset på Torestorps kyrka. Altaret pekar mot öster och soluppgången i väntan på Kristi återkomst i härlighet. När solen har gått ner sprids ännu eftervärmen från de vita tornen på Älekulla och Öxabäcks kyrkor. Här står de som tysta vittnen om korset och försoningen, om Kristi uppståndelse och frälsningen. De händelser som förändrade universum i grunden. *”Står hon fast grundad på jorden, den gamla kyrkan, så är hon också himmelen närmast”*¹

Men kyrkobyggnaderna är inte tysta vittnen, tvärtom. De är mötesplatser mellan himmel och jord. Där har Herren lovat att möta sitt folk, där ljuder Guds Ord och där förvaltas sakramenten. Människor döps, kommer till tro, undervisas och fördjupas. Allt såsom den församlingsinstruktion som Skriften själv ger: *”Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna”* (Apg. 2:42).

Torestorps pastorat är tre små landsbygdsförsamlingar i Marks och Kinds kontrakt. Små och krokiga, men vackra, vägar leder hit. De flesta som bor och lever här har sitt ursprung i någon av orterna, och det sociala kontaktnätet är i många fall stort och djupt. Att orterna inte ligger just vid allfarvägarna kan vara en orsak till en stark bygemenskap, ett aktivt och engagerat idrotts- och föreningsliv och naturlig samverkan mellan föreningar, företag och organisationer.

Den kommunala servicen finns i Torestorp och Öxabäck genom förskolor och F-6-skolor samt äldreboendet Kullaby i Torestorp. I Torestorp finns även en deltidsstyrka av Räddningstjänsten. Livsmedelshandel finns i Älekulla och Öxabäck, och de är viktiga naturliga mötesplatser i byarna. Näringslivet består av jord- och skogsbruk, mindre företag och hantverksfirmor. Många pendlar till arbeten i kringliggande orter och städer.

För församlingsbor har kyrkan utgjort en garant för stabilitet och för många varit självklar. Bygden har en lång kristen historia – det har funnits kyrkor i bygden från tidig medeltid fram till idag. Kyrkan finns med i människors medvetande och traditionen är stark i dop och konfirmation. En stabil skara samlas till gudstjänst i de tre församlingarna varje söndag. Samtidigt är det aktiva församlingslivet i yngre generationer inte så framträdande. I pastoratet ligger andelen medlemmar på 71% av knappt 2200 invånare. Det finns en naturlig känsla för att kyrkan ska vara kyrka. Prästen förväntas – precis som andra hantverkare i bygden – vara kunnig inom sitt hantverk.

Mycket av det som nu sagts sammanfattas väl, såväl teologiskt som pastoralt av kyrkoordningens första paragraf om svenska kyrkan tro, liv och lära:

1 § Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära, som gestaltas i gudstjänst och liv, är grundad i Guds heliga ord, såsom det är givet i Gamla och Nya testamentets profetiska och apostoliska skrifter, är sammanfattad i den apostoliska, den nicenska och den athanasianska trosbekännelsen samt i den oförändrade augsburgska bekännelsen av år 1530, är bejakad och erkänd i Uppsala mötes beslut år

¹ Bo Giertz, *Kristi kyrka* (Stockholm: Verbum, 1991), 11.

1593, är förklarad och kommenterad i Konkordieboken samt i andra av Svenska kyrkan bejakade dokument.

Vidare är det lokala perspektivet som vi beskrivit och som kyrkoordningen understryker avgörande för vårt lilla pastorat:

Svenska kyrkan framträder lokalt som en församling. Denna är den primära enheten inom kyrkan. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.

Vision: *Kom och se Guds gärningar, hans väldiga verk bland människor* (Ps 66:5).

2. Omvärldsanalys

Vår tid är svårgripbar och mycket är osäkert. Några saker kan dock lyftas fram. Den fortgående sekulariseringen påverkar givetvis också vårt pastorat och vardagen för de människor som bor här. Ideologiska strömningar har format skola, samhälle, och familjepolitik i vårt land till vad en forskare kallar ”*världens mest sekulärindividualistiska land*”, även om ett uppvaknande nu sker bland sekulära historiker och forskare om kristendomens avgörande betydelse för allt vad vi tar för givet. Vetenskap, bildning, skola, universitet, människosyn, värderingar, och världsbild är resultatet av Bibeln och kyrkans liv och inflytande.³ Många har dock glömt de judisk-kristna rötterna i Europa och västvärlden.⁴ Tecken finns eventuellt att, inte minst unga, i Sverige och västvärlden rör sig mot en större öppenhet och ett sökande till kyrka och kristen tro. Vad detta eventuellt får för effekt i vårt pastorat återstår att se.

Vårt uppdrag och kallelse av Herren Jesus själv förblir dock det samma, även om kyrkans och trons roll förändrats, det är ju inget nytt i kyrkans historia. Omvärldsanalysen ska ge underlag till att besvara frågan hur vi kan vara en kristen församling i vår tid och i vårt sammanhang. Tar man med i blickfånget några generationer tillbaka har mycket förändrats i Torestorp, Älekulla och Öxabäck.

Då som nu ska vi gestalta ett fundamentalt annorlunda hopp: *“Vårt hopp är grundat i påskens evangelium om Jesu uppståndelse, alltså en historisk fakticitet. Vi famlar inte förhoppningsfullt mot framtiden, utan förkunnar en framtid och ett hopp eftersom Kristus redan har vunnit det åt oss. Det är ytterst en oändligt dyrbar gåva att ta emot.”*⁵

² Per Ewert, *Landet som glömde Gud: Hur Sverige under 1900-talet formades till världens mest sekulärindividualistiska land* (Skellefteå: Norma, 2022).

³ Se till exempel, Tom Holland, *Dominion: The Making of the Western Mind* (London: Abacus, 2021); Rodney Stark, *The Triumph of Christianity* (New York: HarperOne, 2012). För en lättläst genomgång gällande Sverige se, Kjell O Lejon, *Sveriges kristna arv* (Stockholm: Världen idag, 2023).

⁴ Dan Korn, *Som om Gud fanns: Det sekulära samhällets religiösa rötter* (Stockholm: Timbro, 2020); Magnus Malm, *Som om Gud inte finns: en bok om sekulariseringen* (Skellefteå: Artos och Norma bokförlag, 2015). Bengt Kristensson Ugglå, *Katedralens hemlighet: Sekularisering och religiös övertygelse* (Göteborg: Korpen, 2024).

⁵ Svensk Pastoraltidskrift 10/2025: *Ledare*

Dessa segernyheter, detta annorlunda hopp om Jesus Kristus, den korsfäste och uppståndne, förkunnas när människor kommer inom "hörhåll". Våra kyrkor är levande missionsstationer där varje döpt går ut som en missionär i vardagens kallelse och vittnar om Jesus Kristus. Här återkommer vår vision *Kom och se Guds gärningar, hans väldiga verk bland människor (Ps 66:5)*.

3. Pastoral program

Återkommande i Bibeln finns bilden av att "han är vår Gud, och vi hans folk, fåren i hans hjord." (Ps 95:7) Ordet "pastoral" har med herdeskap och själavård att göra. Ett pastoralt program beskriver hur vi vill sträva efter att vara Kristi kyrka i Torestorps pastorat. Det pastorala programmet ska alltså resonera kring hur kyrkan likt herden ska vara en trygg och stabil närvaro i en föränderlig tid – som likt herden för sin hjord fram, vakar över den, och skyddar den. Att vård om själen alltid handlar om tron på Jesus som vägen till livet hör också till det pastorala.

I anslutning till kyrkoordningen kan det pastorala programmet ta sig uttryck i de fyra ledorden gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Församlingsråden är det organ som tillsammans med kyrkoherden och övriga medarbetare verkar för att församlingens liv blir närvarande och levande på respektive ort. Kyrkoråd och kyrkofullmäktige verkar för att ge resurser för detta. Ansvarsfördelningen för den grundläggande uppgiften kan sammanfattas i att gudstjänster firas i varje församling, men även öppna gemenskapsarrangemang som t ex soppluncher etc. är församlingsknutna men med inbjudan till hela pastoratet. Övrig verksamhet som t ex konfirmander och undervisning sker pastoratsgemensamt.

Att det firas gudstjänst i varje församlings kyrka är det grundläggande. I det uttrycker vi ett förtroende för Ordet och Guds verk i just dessa församlingar över generationer. I gudstjänsten möter vi det levande och verksamma Ordet och tar del i sakramenten. Vårt möte med Herren tar sig uttryck i lovsång, tillbedjan och bön.

Undervisningen om tron för tillbaka till kunskapen om den historiska händelse som ägde rum i Jesu död och uppståndelse. Undervisning och fördjupning sker i huvudsak i pastoratsgemensam verksamhet och riktar sig till alla åldrar i församlingarna för att erbjuda vägledning och trygghet i världens förvirring.

Till församlingens liv hör också omsorgen om medmänniska och skapelse. Det är det diakonala tjänandet, och tar sig uttryck i personligt engagemang för medmänniskans situation. Det sker med utgångspunkt i gudstjänstens förbön och sedan i församlingarnas dagliga liv. Ideella initiativ exempelvis i form av sociala mötesplatser bereds förutsättningar och utrymme.

Tron riktar sig alltid i en sändning med Ordet till medmänniskan. Det handlar både om en öppen väg in i trons gemenskap i församlingen, och om ett engagemang för den världsvida kyrkans utbredande.

4. Prioriterade områden

I vårt sammanhang vill vi lyfta fram tre prioriterade områden som syftar särskilt till att det pastorala programmet kan ta form i församlingarnas liv. Dessa tre områden knyter också an till omvärldsanalysen på så vis att de får vara historiskt förankrade och stabila utgångspunkter för ett långsiktigt och hållbart arbete. Växt och liv kommer ur att låta rötter, stam och bärande grenar få utvecklas långsamt och i kontinuitet.

4.1. Gudstjänst

Församlingarnas gudstjänst bygger på en stabil tradition. Den vill vi i kontinuitet förvalta och föra vidare. Att upprätthålla gudstjänstfirande i varje församlings kyrka varje söndag är prioriterat. Den söndagliga gudstjänsten med Ordet och sakramenten ger en nödvändig förutsättning utan vilken trons inre liv endast svårligen ges näring och växt. Det musikaliska uttrycket har också sin självklara plats i församlingarnas gudstjänst, och med begränsade resurser söker vi nya sätt att forma detta.

4.2. Kunskap

I anslutning till omvärldsanalysen drar vi slutsatsen att tillfällen till fördjupning och samtal kring tron och samtiden är en viktig väg framåt. Det finns många former av väl beprövade undervisningssituationer i våra församlingar och dessa utgör på olika sätt en förlängning av söndagens predikan. Att samla olika åldrar till att söka fördjupning i tron är ett prioriterat område. Samverkan med skolan för att nå yngre åldrar finns och kan utvecklas.

4.3. Ideellt engagemang

I det lilla sammanhanget byggs församling naturligt av människors delaktighet. I byarna finns ett genuint engagemang för det lokala, och församlingens liv finner med nödvändighet sin gestaltning där. Det handlar både om omsorgen om medmänniskan i det personliga mötet, och om att ordna sociala mötesplatser och gemenskaper. Hur det tar sig uttryck i engagemang ligger i det pastorala ansvaret att se och uppmuntra.

5. Barnkonsekvensanalys

Det finns med utgångspunkt i Jesu ord ”Låt barnen komma till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de” (Mark 10:14) en självklar medvetenhet om barnperspektiv i allt församlingsliv. Vid ett barndop förtydligas hur föräldraskap innebär att ta ansvar för sitt barn genom att svara på dopfrågan i barnets ställe. På samma sätt hör det till församlingarnas ansvar att svara för att barn alltid har en plats i församlingens liv.

I beslut på alla nivåer och i utformandet av församlingarnas liv är intentionen alltid att reflektera över hur det påverkar olika grupper av människor. Där är barnkonsekvensanalys en del.

6. Näringsverksamhet

Torestorps pastorat bedriver ingen näringsverksamhet.

7. Regler och formalia

7.1. Minsta antalet huvudgudstjänster med nattvard

I pastoratet firas huvudgudstjänst med nattvard i någon av pastoratets kyrkor varje söndag, med jämn fördelning i församlingarna. Domkapitlet har beslutat att huvudgudstjänst med nattvard firas minst 52 gånger per kyrkoår i Torestorps pastorat.

7.2. Huvudgudstjänster i församlingar som ingår i ett pastorat

Normalläget är att huvudgudstjänst firas i alla tre församlingarnas kyrkor varje söndag. Utifrån pastoratets storlek och av pastoral skäl kan andra typer av gudstjänster firas någon gång i månaden. Det är också motiverat att ibland sammanlysa till gudstjänst i en eller två kyrkor. Sammanlysning kan ske upp till tio gånger per församling.

7.3. Kompetensnivå på kyrkomusikertjänsten

I pastoratet finns för närvarande en vakant musikerbefattning. Domkapitlet har beslutat att pastoratets kyrkomusiker ska vara kantor.

7.4. Konfirmandundervisning

Domkapitlet har beslutat att pastoratets församlingar ska följa Svenska kyrkans konfirmandriktlinjer.

7.5. Prästtjänster

I pastoratet finns en kyrkoherde och en komminister. Stiftsstyrelsen har beslutat att minst en komministerbefattning skall finnas i pastoratet.

7.6. Övriga tjänster

Utöver de av domkapitlet beslutade tjänsterna finns i pastoratet för närvarande (hösten 2025) en församlingsadministratör (51%), en förvaltningsassistent (60%) samt fyra vaktmästare (totalt 375%). Pastoratet anlitar Svenska kyrkans ekonomi- och löneservice. Kyrkorådet beslutar vad som är en rimlig nivå på antalet anställda utifrån pastoratets behov och budget.

7.7. Kyrkor i pastoratet

I Torestorps församling finns Torestorps kyrka. I Älekulla församling finns Älekulla kyrka. I Öxabäcks församling finns Öxabäcks kyrka.

7.8. Kyrkornas nyttjande

I Torestorps församling nyttjas kyrkan 1,25 gång per vecka. Typer av gudstjänst: huvudgudstjänst, musikgudstjänst, andakt, begravning, dop, vigsel.

I Älekulla församling nyttjas kyrkan 1,25 gång per vecka. Typer av gudstjänst: huvudgudstjänst, musikgudstjänst, andakt, begravning, dop, vigsel.

I Öxabäcks församling nyttjas kyrkan 1,25 gång per vecka. Typer av gudstjänst: huvudgudstjänst, musikgudstjänst, andakt, begravning, dop, vigsel.

7.9. Den språkliga mångfalden

Pastoratet ser i dagsläget inget behov eller efterfrågan av arbete på annat språk än svenska. I enskilda kontakter med personer som inte talar svenska löses detta individuellt.

7.10. Handlingsplan för dop- och konfirmationsarbete

Pastoratet har inte en handlingsplan för dop.

Pastoratet har inte en handlingsplan för konfirmandarbete.

7.11. Riktlinjer för begravningsverksamhet

Pastoratet har inte upprättat riktlinjer för begravningsverksamheten.